

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİLGİ NOTU

Tarih: 19.03.2025

Sayfa No:1 / 2

BİRİM

Kanser Daire Başkanlığı

KONU: 1-7 Nisan Ulusal Kanser Haftası

Kanser, dünyada ve ülkemizde ölümlere sebep olan hastalıklar arasında kalp ve damar hastalıklarından sonra ikinci sırada yer alan önemli bir halk sağlığı problemidir. Sağlık sorunlarının yanı sıra, maddi ve manevi yönden uzun süreli mücadele gerektiren bir hastalıktır. Yüksek tedavi maliyetleri nedeniyle ülkelerin ekonomisini de olumsuz etkilemektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2022 yılı verilerine göre; ilgili yılda küresel bazda 19.9 milyon yeni kanser vakası tespit edilmişken, hastalığa bağlı 10 milyona yakın ölüm gerçekleşmiştir. Dünya genelinde, 75 yaşına kadar her 5 kişiden 1 kişinin kansere yakalanacağı ve her 10 kişiden 1'inin ise kanser nedeniyle hayatını kaybedeceği tahmin edilmektedir. Dünyada ve ülkemizde ilk sıralarda yer alan kanser türleri akciğer, meme ve kolorektal kanserler olarak benzerlik göstermektedir.

Gelecek yıllarda dünya nüfusunun artması, yaşlanması ve kansere yol açabilecek risk faktörlerine daha çok ve uzun süre maruz kalınması ile birlikte gerek tanı konacak kanser olgu sayısının gerekse bahsi geçen hastalığa bağlı ekonomik, sosyolojik ve psikolojik yükün artması beklenmektedir.

Kanserlerin %90'ı çevresel, %10'u ise genetik faktörlere bağlı olarak gelişmekte olup çevresel faktörler arasında yer alan tütün kullanımı, alkol tüketimi, fazla kilolu ve/veya obez olma ve enfeksiyonlar ile etkin mücadele yoluyla %30-%50 oranında önlenebileceği bilinmektedir. Risk faktörleriyle mücadele edilmek suretiyle ortaya çıkması önlenabilen, erken teşhis edildiğinde etkin tedavi edilerek yaşam kalitesi artırılabilen kanser türleri göz önüne alındığında farkındalığın, kanser belirtilerini bilmenin ve tarama faaliyetlerinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda "1-7 Nisan" tarihleri arasını kapsayan hafta, ülkemizde "Ulusal Kanser Haftası" olarak belirlenmiştir ve her yıl, ülkemiz açısından önemi giderek artan kanser hastalığına karşı halka farkındalık oluşturmak, sunulan sağlık hizmetlerini tanıtmak ve taramalara katılımı artırmak için çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu etkinlikler, kanser mücadelesinde önemli bir yer tutmaktadır.

Ülkemizde yürütülen Ulusal Kanser Tarama Programları

Meme kanseri taraması; 40-69 yaş arasındaki kadınlarda yılda bir kez klinik meme muayenesi, 2 yılda bir mamografi ile yapılmaktadır.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİLGİ NOTU

Tarih: 19.03.2025

Sayfa No:2 / 2

BİRİM

Kanser Daire Başkanlığı

Rahim ağzı kanseri taraması; 30-65 yaş arasındaki kadınlarda 5 yılda bir HPV-DNA testi ile yapılmaktadır.

Kalın bağırsak kanseri taraması; 50-70 yaş arasındaki kadın ve erkeklerde 2 yılda bir Gaitada Gizli Kan Testi (GGK) ile yapılmaktadır. Bu kişilerin 10 yılda bir kolonoskopi yaptırması önerilmektedir.

Bakanlığımızın koruyucu ve önleyici faaliyetleri içerisinde önemli bir yeri olan kanser taramaları; Toplum Sağlığı Merkezlerine (TSM) bağlı olarak hizmet veren Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde (KETEM), Sağlıklı Hayat Merkezlerinde (SHM), Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) ve Mobil Tarama Araçları ile de kişilerin buldukları yerlerde ücretsiz olarak yapılmaktadır.

Tarama sonrasında pozitif ya da şüpheli bulunan kişiler, tarama sonrası teşhis merkezlerine yönlendirilmekte ve ileri tetkikler yapılmaktadır. Teşhis ve tedavi hizmetleri ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşları tarafından verilmektedir.

Bununla birlikte halkı bilgilendirme, bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma çalışmalarının yılın bir haftası ile sınırlı tutulmayıp yıl boyunca sürdürülmesi kanser mücadelesinde önemli kazanımlar sağlayacaktır.

#ErkenTanıAlSağlıklaKal

#RisktenKaçınKanserdenKorun